

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 145. Quid dicendum quoad valorem de Matrimoniis, quæ celebrantur in loco, ubi receptum est Tridentinum, ab incolis locorum, in quibus non est receptum; & viceversa quæ celebrantur in loco, in ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73973](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73973)

valida sit translatio bonorum facta à minore sine auctoritate tutorum interposita, ipsasque personas eorum reddere ad contrahendum inhabiles, v. g. mulieres, ne hinc licentia viri, minores & prodigos sine auctoritate tutorum contractus celebrare possint; quia subduntur eis in ordine ad commune bonum, politicamque gubernationem; consequenter, cum minorem potestatem in Christi fideles in ordine ad gubernandum eos, prout eis communique bono expedire iudicaverit, non habeat Ecclesia, poterit quoque hunc in finem contractus eorum irritare, eosque reddere hic & nunc inhabiles ad contrahendum, uti fecit irritando ultimas voluntates certâ solennitate carentes, professionem emissam ante annum 16. ætatis, vel expletum novitium, reddendo consanguineos inhabiles ad contrahendum inter se matrimonium. Et curigitur non etiam contractum matrimoniale celebratum sine testibus reddere posset invalidum, & personas ad sic contrahendum validè inhabiles, cum licet matrimonium sit contractus civilis, sit tamen Ecclesiæ subjectus ob rationem Sacramenti ei annexam.

6. Resp. quartò: Potuit quoque Ecclesia irritare matrimonium clandestinum, in quantum Sacramentum erat, idque absque eo, quòd materiam Sacramenti mutaverit, aut mutare potuerit. Tamen enim Ecclesia mutare nequeat materiam aut formam Sacramenti matrimonii à Christo institutam, efficiendo, ut quòd prius erat materia legitima vel forma, sine tui mutatione jam non sit materia legitima & sufficiens, v. g. ut panis & vinum non sit amplius materia Eucharistiæ; ut contractus legitimus non sit amplius materia matrimonii; hoc enim esset de se & directè immutare essentiam Sacramenti; potest tamen immutare & destruere id, quòd antea erat materia & forma sufficiens, nempe ipsum contractum reddere illegitimum & nullum, si non celebretur coram Parocho & testibus, & hac ratione efficere, ut non sit amplius materia & forma matrimonii; quippe cuius materia & forma erat contractus legitimus; quòd non est nisi per accidens & indirectè mutare materiam, seu potius impedire, ne constituat Sacramentum, non secus, ac si quis facere posset, ut hic panis non esset amplius panis, vel hoc vinum non esset amplius vinum usuale, infundendo tantum aquam; vel etiam mutando significationem efficere, ut *ad corpus* non significaret amplius corpus organicum, sed lapidem, non nisi per accidens & indirectè mutaret materiam Eucharistiæ. Unde jam etiam sequitur, quòd verba vel signa mutui consensus expressiva, quæ ante Trident. etiam clam seu absente Parocho & testibus prolata constituerant Sacramentum matrimonii, modò post Tridentinum non constituent illud; quia jam non sunt expressiva consensus constituentis contractum legitimum, quòd requiritur ad essentiam & valorem Sacramenti matrimonii, idque absque eo, quòd verba aut signa illa mutantur formaliter, pergunt enim significare consensum internum sufficientem, sed tantum materialiter.

Quæst. 145. Quid dicendum quòd ad valorem de matrimonii, quæ celebrantur in loco, ubi receptum est Tridentinum, ab incolis loco.

rum, in quibus non est receptum; & vice versa quæ celebrantur in loco, in quo non est receptum, ab incolis locorum, ubi est receptum.

1. Resp. ad primum: Incolæ locorum, in quibus Tridentinum receptum non est, dum fortè morantur vel transeunt loca, in quibus receptum est Tridentinum, ibidem invalidè contrahunt matrimonium non adhibito Parocho & testibus. Sanch. *L. 3. d. 18. num. 26. Pont. L. 5. c. 7. §. 6. num. 1. & seq. Castrop. loc. cit. p. 13. §. 8. num. 5. Pirh. h. t. num. 15.* cum communi. Quia quidquid sit de legibus aliis, peregrini & quilibet in materia contractuum, quòd ad eorum solennitatem tenentur contrahere juxta legem & consuetudinem ibi receptam; quia ratione contractus sortiuntur forum juxta *L. ult. de foro compet. & L. si fundus. ff. de evictio.* ita ut, si aliter ibi contrahant, contractus non subsistat; cum ea sit in unoquoque loco forma substantialis contractus, quæ pro illo præstabitur. Sanch. *L. c. n. 10. Castrop. Pont. Pirh. h. cit.*

2. Resp. ad secundum primò: Si incola loci, in quo receptum est Tridentinum, excurrit ad locum, in quo illud receptum non est, ibique contrahat cum incola illius loci clam sine Parocho &c. valet matrimonium; cum enim contractus matrimonii sit individuus, regulatur secundum locum cuiuslibet contrahentium; sicut etiam Parochus proprius sponsi est etiam proprius sponsæ, cum desponsati sunt ex diversis Parochiis, Engels. *h. t. n. 20.* cum communi.

3. Resp. ad secundum secundò: Dum uterque sponforum incolæ loci, in quo receptum Tridentinum, transeunt ad locum, in quo illud non est receptum animo ibi figendi verum vel quasi domicilium indubitatè valet matrimonium ibi ab iis contractum sine Parocho; sunt enim eo ipso incolæ talis loci, in quo non obligat Trident. Idem est, dum absque animo figendi ibi domicilium aut diutius ibi commorandi negotiorum, vel alia de causa morantur, aut contrahunt sine Parocho & testibus; contractus siquidem, ut jam dictum, regulantur secundum leges loci, in quo celebrantur, Gail. *L. 2. observ. 123.* Peregrini etiam non obligantur legibus sui territorii, dum extra illud versantur. Nec obstat, quòd Trident. inhabilitaverit ipsas personas ad contrahendum sine præscripta solennitate, eaque inhabilitatio ipsas personas comitari videatur. Nam decretum illud Trid. inhabilitans non utrunque afficit personas, sed tantum contrahentes in tali loco, ubi receptum illud decretum. Castrop. *loc. cit. nu. 4.* & quòd inhabilitatio comitetur personam velut umbra corpus, id solùm procedit, ubi persona in individuo per sententiam Judicis est inhabilitata; secus, si inhabilitatio est generalis ex lege; cum tunc habeat naturam legis, ut non obliget, ubi lex recepta non est. Engels. *loc. cit.* citans præter alios Barb. *de offic. Episc. p. 2. alleg. 32. num. 153.*

4. Resp. ad secundum tertio: Dum verò talis de industria & præcisè animo contrahendi matrimonium clandestinè, seu ut opus non sit contrahere coram Parocho & testibus; quia v. g. Titius post contracta & non dissoluta ritè sponsalia cum Caja cogitat ducere Bertam, adhuc valere matri-

matrimonium, sentiunt communius gravissimi AA. Sanch. *cit. d. 18. num. 18. 28. & seq.* Pirh. *num. 11.* Castrop. *cit. num. 4.* citatis Rebell. *L. 2. q. 7. f. 3.* Cönnick. *d. 27. du. 1. num. 10.* Gutt. *c. 61. num. 12.* Gasp. Hurtad. *d. 5. de matrim. diff. 5. num. 15.* Ratio præter adductam Resp. præced. sumitur ab aliis contractibus. Sic enim potest quis (nisi lex aliqua particularis obstat) proficisci ex loco proprii domicilii ad alium locum ex intentione (v. g. quia id sibi commodum & utile) celebrandi ibidem contractum, v. g. venditionem juxta formam & ejus valorem in eo loco præscriptum; cur non igitur etiam se quis conferre potest aliò ad contrahendum ibi matrimonium juxta formam ad validè contrahendum illud ibidem præscriptam; cum nulla lex id veter. Ad hæc non committitur fraus (quæ nulli patrocinari debet) ab eo, qui utitur jure suo juxta *reg. nullus. ff. de reg. juris.* Hoc verum, peccare hujusmodi graviter, uti & ipsi incolæ talis loci, contrahendo clandestinè. Unde & propterea etiam à Principibus sæcularibus Juris Ecclesiastici adjuvandi gratiâ puniri possunt. Sanch. *L. 3. d. 47. num. 13.* Engels. *loc. cit. Arg. c. excommunicamus. de heret. c. decernimus. de sent. excom. in 6.* Quin & licet in hoc agant fraudulentè, dum ideo clandestinè contrahunt, ut v. g. relicta priore sponsâ contrahere possint cum alia; non tamen peccant in hoc, aut agunt fraudulentè, quòd intendant negligere, seu declinare formam Tridentini in eo loco, in quo ea non est necessaria ad valorem matrimonii. Pirh. *cit. num. 11.*

5. Quod huic sententiæ opponi solet, illud est; quòd, ut habet Card. de Lugo. *in resp. mor. L. 1. du. 36.* Barb. *de Paroch. c. 21. nu. 26.* Bossius *de contract. matrim. c. 1. §. 29.* Congregat. Card. interrogante Archiepiscopo Colonienfì, consulta super validitate istiusmodi matrimoniorum responderit, se censere contrahi hac ratione invalidè, saltem si cum fraude fiat. Hoc responsum eorum oblatum Papæ, per decretum Urbani VIII, 16. August. 1627. autoritate Apostolica approbatum & confirmatum sit. Item, quòd idem responsum à Congregat. Card. testetur Rypæ. *L. 4. consult. 6.* uti & responsum pro invaliditate talium matrimoniorum à facultate Theologica Viennensì ait Gobat. *in Theol. experim. tr. 10. num. 467.* Ad quæ responderi aliud non potest, quàm legem illam declaratoriam ex eo nondum videri obtinere, tum quòd necdum publicata sit authenticè etiam in curia Principis; tum quòd non constet, saltem morali certitudine, de tali publicatione, quòd ad vim obtinendâ robar apud fideles necessarium esse ait Krimer *in L. 4. decret. num. 644.* ex Carden. *in crisi Theol. ad sent. prohibitas ab Innoc. XI. disert. 1. c. 11. num. 198.* Quòd si tamen dicta declaratio revera vim obtinet, pro ea facere videtur, quòd in *L. hoc modo. de condit. & demonstr.* notanter constitutum sit, nimirum ut, si per fraudem præjudicetur legi Reipublicæ utili, ipso jure rescindatur, quòd fraudandæ legis gratiâ factum est. Lex verò illa irritans Trident. tanta virorum præstantissimorum deliberatione concepta negari nequit utilissima, quæ revera fraudari videtur per talem ad loca illa recessum, & si id permittatur, validaque habeantur talia matrimonia, aperitur janua raptibus, adulteriis, priorum sponsalium injustis dissolutionibus, cum ingente sæpe parentum aliorumque interesse habentium præjudicio;

ac denique, quòd jure suo uti dici non possit, qui legem defraudare conatur.

Quest. 146. Quid dicendum de matrimoniis celebratis in locis Hæreticorum & infidelium.

1. Resp. primò: Si in iis locis nunquam promulgatum est Trident. sine dubio valent matrimonia ibi à fidelibus & Catholicis contracta sine Pastore & testibus; idque sive ibi commorentur permanentè, sive per modum transitus. Sanch. *cit. d. 18. num. 35.* Pirh. *num. 12.* constat ex dictis; quia Trident. decretum irritans matrimonia clandestina ligat solum ratione territorii & Parochiæ, ubi illud promulgatum & usu receptum.

2. Resp. secundò: Si verò in iis locis aliquando promulgatum & receptum fuit Trident. & consuetudine contraria non abrogatum (dum enim consuetudine denuò abrogatum, tantum est, ac si ibi nunquam promulgatum. Castrop. *num. 3.* Sanch. *d. 18. num. 1.* & alii juxta *c. 1. de treuga & pace*) & ibi nulli sint Parochi, vel expulsi ab Hæreticis, aut licet sint, penitus ignorantur, aut justus non est ad eos accessus, valere matrimonia ab iis celebrata sine Parocho & testibus; eò quòd decretum illud Trid. ibidem sit inobservabile, adeoque ad ista matrimonia clandestina se non extendat, ne multa gravia incommoda inde oriantur, tenent Pirh. *cit. num. 12.* citatis Laym. *L. 5. tr. 10. p. 2. c. 40. num. 7.* Tanner. *d. 8. de matrim. c. 8. §. 4.* & Zypso *jur. Pontif. l. 4. num. 16.* Arsdekin. *de matrim. c. 8. §. 4.* Krimer. *num. 647.* Item Cönnick. *d. 27. du. 1. num. 12.* allegans etiam pro hoc declarationem quandam Clem. VIII. quam dispensationem fuisse ait Hurtad. *d. 5. de matr. diff. 3. num. 10.* Nihilominus contrarium censet Castrop. *loc. cit. nu. 8.* quia absolucè deficit forma substantialis à Trid. præscripta. Ad dictam declarationem dicit, non constare de illa authenticè, & esto, constaret, carere tamen publicatione legis.

3. Resp. tertio: Ipsos quoque Hæreticos, ubi in locis promulgati & recepti Trident. vivunt permixti Catholicis in minore numero teneri contrahere matrimonium juxta leges Trid. adeoque contrahere nulliter sine Parocho & testibus, cum per Baptismum in Ecclesiam sint recepti, factique illius subditi, subditi autem rebellis teneatur ad leges sui superioris, affirmat Engels. *h. t. num. 20.* citans Bossium *de matrim. c. 1. §. 24. num. 65.* & §. 28. De cætero infideles degentes inter fideles, sive permanentè, sive transeunter in locis, in quibus viget Trident. validè contrahunt non observato decreto Trid. cum non subsint legibus Ecclesiæ, & decretum illud sit lex merè ecclesiastica, & ut talis recepta à Principibus Christianis. Sanch. *L. 3. d. 17. nu. 8.* Pirh. *l. c.*

Quest. 147. Quis sit Parochus proprius in ordine ad matrimonium contrahendum.

1. Resp. primò: Est non solum ille, ut voluit Spin. *in specul. testam. gl. 15. n. 41.* Henricq. *L. 11. de matr. c. 3. n. 3.* Rodriq. *Tom. 1. sum. c. 219. n. 6.* & c. in cujus Parochiâ habes domicilium seu habitationem animo ibi perpetuò manendi, dum commodior se non obtulerit sed etiam, in cujus Parochia decer-

decer-